

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради Київського
університету імені Бориса Грінченка
24 вересня 2020 р., протокол № 8
(нова редакція)

ЗМІНИ ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Вченої ради
Київського університету імені Бориса
Грінченка
від 21 вересня 2022 р., № 9

Протокол засідання Вченої ради
Факультету суспільно-гуманітарних наук
від 15 вересня 2022 р., № 1

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

032.00.02 Історія та археологія

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	032 Історія та археологія
Кваліфікація:	Бакалавр історії та археології

Введено в дію 21 вересня 2022 р.
(наказ від 21 вересня 2022 р. № 484)

Київ – 2022

**змін до освітньо-професійної програми
032.00.02 Історія та археологія**

«20» вересня 2022 р.

ПЕРЕДМОВА

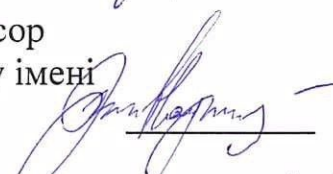
Освітньо-професійна програма 032.00.02 Історія та археологія розроблена на основі Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за галуззю знань 03 Гуманітарні науки спеціальністю 032 «Історія та археологія», затвердженого наказом МОН України від 29.04.2020 р. № 575.

РОЗРОБЛЕНО РОБОЧОЮ ГРУПОЮ У СКЛАДІ:

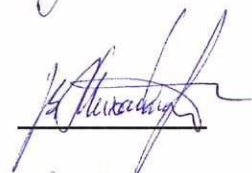
Галина Саган – доктор історичних наук, доцент, професор кафедри всесвітньої історії Київського університету імені Бориса Грінченка (гарант освітньої програми)

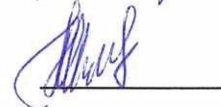
Геннадій Надтока – доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії Київського університету імені Бориса Грінченка

Віталій Михайловський – доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії України Київського університету імені Бориса Грінченка

Наталія Цівак – здобувачка вищої освіти ОПП «Історія та археологія», 4 рік навчання (2022-2023 н.р)

Наталя Білодід – заступник директора ліцею №194 "Перспектива" Оболонського району м. Києва. (представник роботодавця)

ЗОВНІШНІ РЕЦЕНЗЕНТИ:

Віктор Ставнюк - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри стародавнього світу та середніх віків Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Олександр Потильчак - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

ВІДГУКИ ПРЕДСТАВНИКІВ РОБОТОДАВЦІВ:

Віталій Косачевич – директор ліцею №194 "Перспектива" Оболонського району м. Києва.

Тамара Малярчук – заступник директора, головний зберігач фондів Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва.

Освітня програма введена в дію 01.09.2017 р.

Дата перегляду ОП / внесення змін до ОП	____.____.2022		
Підпис			
ПІБ гаранта ОП	Галина Саган		

Ця програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Київського університету імені Бориса Грінченка

© Київський університет імені Бориса Грінченка

ОБГРУНТУВАННЯ

Зміни до освітньо-професійної програми 032.00.02 Історія та археологія зумовлені необхідністю узгодження змісту освітньо-професійної програми затвердженої рішенням Вченої ради Київського університету імені Бориса Грінченка від 27.04.2017 протокол № 4 із доповненнями від 25.05.2017 протокол № 5 (наказ від 26.05.2017 № 348) із затвердженим Стандартом вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 29.04.2020 № 575).

Окрім того, під час реалізації ОПП були отримані відгуки стейкхолдерів, які були враховані під час оновлення змісту. Також робочою групою були враховані рекомендації експертної групи Національного агентства забезпечення якості вищої освіти, які проводили акредитаційну експертизу ОПП у 2020 році.

Відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти були внесені уточнення у такі розділи:

- опис предметної області програми;
- інтегральна компетентність;
- загальні компетентності;
- спеціальні компетентності;
- програмні результати навчання;
- форма атестації здобувачів вищої освіти.

Ці зміни стосуються організаційних особливостей освітнього процесу, спрямованих на удосконалення фахових компетентностей, а саме:

- перерозподіл кількості кредитів між змістовними компонентами;
- внесені зміни в структурно-логічну схему в частині графіка проходження практик на 4 курсі.

Зазначені зміни призвели до підготовки нової редакції опису освітньо- професійної програми.

Зміни 2022 року обумовлені пропозиціями стейкхолдерів, здобувачів вищої освіти та випускників освітньої програми. Так, відповідно до пропозицій були введені ОК: «Історія релігій», «Філософія історії», «Історія української культури».

I. Профіль освітньої програми

032.00.02 Історія та археологія
зі спеціальності 032 Історія та археологія

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Київський університет імені Бориса Грінченка, Факультет суспільно-гуманітарних наук
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	<p>Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 032 Історія та археологія Освітня програма: 032.00.02 Історія та археологія Кваліфікація: Бакалавр історії та археології</p> <p><i>Окремим рішенням екзаменаційної комісії, на підставі професійного оволодіння компетентностями, передбаченими спеціальним блоком дисциплін та практикою даного плану, що підтверджується успішним проходженням атестації може бути присвоєна</i> професійна кваліфікація: 2320 - вчитель історії закладу загальної середньої освіти</p>
Офіційна назва освітньої програми	032.00.02 Історія та археологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	<p>Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Україна.</p> <p>Сертифікат про зразкову акредитацію освітньої програми «Історія та археологія» за спеціальністю 032 Історія та археологія, перший (бакалаврський) рівень</p> <p>Сертифікат: № 372 від 16.06.2020. Термін дії - до 16.06.2025</p>
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень. FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	Відповідно до терміну акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/napryami-pidgotovki/bakalavr.html
2 – Мета освітньої програми	
Підготувати фахівців-істориків із широким доступом до працевлаштування, здатних самостійно розв'язувати практичні проблеми у дослідженні та викладанні історії.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Об'єкт вивчення та професійної діяльності: минуле людства, України та інших країн в усіх його проявах.

	<p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері історії та археології.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять, які використовуються в процесі вивчення минулого різних суспільств та їх сегментів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому періоді.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні історичні методи аналізу подій, структур, процесів, культур та персоналій, методи і методики дослідження історичних джерел та археологічних культур, інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: програмне забезпечення, мультимедійні засоби; системи електронних бібліотек та архівів; автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи; системи опрацювання текстової та графічної інформації.</p>
Орієнтація освітньої програми	Практико-орієнтований характер програми.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в предметній області – історії. Ключові слова: археологія, історія України, всесвітня історія, педагогіка, психологія, методика навчання.
Особливості програми	
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 фахівці, що здобули вищу освіту першого (бакалаврського) рівня за освітньою програмою «Історія та археологія», можуть займати посади:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2443.2 – історик, історик (економіка), історик (політика), історик (суспільні відносини), консультант з питань історії; • 2431.2 – архівіст, експерт з комплектування музейного та виставочного фонду, зберігач експонатів, зберігач фондів; • 2441.1 – антрополог; • 2442.2 – археограф, археолог, етнолог, палеограф; • 2320 – вчитель закладу загальної середньої освіти.
Подальше навчання (Академічні права випускників)	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, що передбачає посилення практичної орієнтованості, демократичні засади викладання, зокрема особистісно орієнтований, діяльнісний, творчий підходи. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, практичних занять, лабораторних робіт. Передбачені самостійна робота з опрацювання історичних джерел та проблемної історіографії, написання курсових робіт. Впроваджену систему електронного навчання, кожен курс представлено в системі Moodle. На 4 році

	навчання 75% часу відводиться на практичну підготовку та підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи.
Оцінювання	Вхідний контроль (тестування), проміжний контроль (усне опитування, письмовий експрес-контроль / комп'ютерне тестування, колоквиум), підсумковий семестровий контроль (заліки, іспити в усній, письмовій, комбінованій формах, тестування, захист курсових робіт, звітів з практики), атестація (захист кваліфікаційної бакалаврської роботи, комплексний кваліфікаційний іспит з педагогіки, психології та методики навчання).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 10. Здатність працювати в команді.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.</p> <p>СК 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.</p> <p>СК 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.</p> <p>СК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.</p> <p>СК 5. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).</p>

	<p>СК 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.</p> <p>СК 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.</p> <p>СК 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.</p> <p>СК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.</p> <p>СК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p> <p>СК 11. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.</p> <p>СК 12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.</p> <p>СК 13. Здатність використовувати знання з психології, педагогіки, історії, методики навчання історії для забезпечення належного рівня викладання відповідно до діючих навчальних програм, дотримуючись вимог Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.</p> <p>СК 14. Здатність моделювати та організовувати процес навчання; спроможність обирати необхідні засоби, форми і методи організації діяльності учнів, в тому числі учнів із особливими потребами, проектувати та створювати власні навчальні продукти й ресурси; впроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід.</p> <p>СК 15. Здатність виховувати пізнавальну самостійність кожного учня, дотримуватися певного методологічного підходу до дослідження та аналізу особистості, формувати освічену особистість, підготовлену до активної трудової діяльності в умовах високотехнологічного суспільства, активного та відповідального громадянина.</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання

- ПРН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.
- ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.
- ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.
- ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.
- ПРН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

- ПРН 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.
- ПРН 7. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.
- ПРН 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.
- ПРН 9. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.
- ПРН 10. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.
- ПРН 11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.
- ПРН 12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.
- ПРН 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.
- ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.
- ПРН 15. Уміти планувати навчання історії відповідно до діючих навчальних програм, дотримуючись вимог Державного стандарту базової і повної середньої освіти, з використанням різних організаційних форм та засобів навчання, визначати функції, мету та задачі навчання історії, готувати і проводити уроки різних типів, в тому числі у дистанційному форматі.
- ПРН 16. Уміти використовувати існуючі вітчизняні й зарубіжні дидактичні засоби та створювати нові, зокрема, комп'ютерно-орієнтовані, розробляти засоби для організації та проведення контролю знань і вмінь учнів.
- ПРН 17. Уміти планувати, організувати і проводити позакласну роботу, предметні гуртки, шкільні предметні олімпіади, виховну роботу з учнями із врахуванням їх вікових, фізіологічних та психологічних особливостей, провадити успішну комунікацію з батьками.
- ПРН 18. Дотримання норм здорового способу життя, навички контролю та вдосконалення фізичного стану.
- ПРН 19. Знання теоретичних основ філософської науки, розуміння ключових етапів історії філософії, вміння аналізувати історичні явища крізь призму філософського світогляду з урахуванням етапів розвитку світоглядних концептів в минулому.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Кадрове забезпечення освітньої програми складається з професорсько-викладацького складу кафедри історії України, кафедри всесвітньої історії, кафедри археології та давньої історії, кафедри археології та давньої історії Факультету суспільно-гуманітарних наук. До викладання окремих дисциплін залучений професорсько-викладацький склад Факультету здоров'я, фізичного виховання та спорту, Факультету права та міжнародних відносин, Факультету романо-германської філології, Факультету української філології, культури і мистецтва, Факультету педагогічної освіти, Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти.</p> <p>Практико-орієнтований характер освітньої програми передбачає широку участь фахівців-практиків у навчальному процесі, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки.</p>
----------------------	--

	Гарант освітньої програми та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідають вимогам, визначеним ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.
Матеріально-технічне забезпечення	Для успішної реалізації освітньої програми, з урахуванням її мети, використовуються аудиторні приміщення з інтерактивними дошками (SMART Board), спортивні зали, комп'ютерні класи та спеціально обладнані апаратно-програмним забезпеченням, наочними та дидактико-методичними матеріалами центри розвитку компетентностей: Центр археологічних досліджень, Центр джерело-, архіво-, музеєзнавства, Центр педагогічної майстерності.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Для всіх дисциплін розроблено навчально-методичне забезпечення: робочі програми навчальних дисциплін; методичні матеріали до проведення семінарських та практичних занять; дидактичне забезпечення - наочні дидактичні матеріали (карти, схеми) на паперових та електронних носіях, матеріали з фондів Археологічного музею при кафедрі історії України і факультетських центрів, для самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням ІКТ); програми всіх видів практик; методичне забезпечення атестації. З метою розширення можливостей доступу до якісного навчання створені електронні навчальні курси в система дистанційного навчання Moodle.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	-
Міжнародна кредитна мобільність	Впроваджено регулярну систему проходження здобувачами програм семестрової академічної мобільності в Університеті Яна Длугоша (м. Ченстохова, Польща).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно ліцензії передбачається підготовка іноземців та осіб без громадянства. Процес навчання ведеться українською мовою, тому громадяни інших країн, що володіють українською мовою не нижче рівня B1 можуть отримувати освіту за даною освітньою програмою.

II. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код компонента	Код (н/д, пр., ат.)	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти ОП				
ОК 1	ОДЗ.01	Університетські студії	4	залік
ОК 2	ОДЗ.02	Філософські студії	4	екзамен
ОК 3	ОДЗ.03	Перша іноземна мова (англійська)	12	екзамен
ОК 4	ОДЗ.04	Українські студії	4	екзамен
ОК 5	ОДЗ.05	Фізичне виховання	4	залік
ОК 6	ОДФ.1	Археологія і давня історія України	6	екзамен
ОК 7	ОДФ.2	Етнографія України	4	екзамен
ОК 8	ОДФ.3	Історія стародавнього світу	6	екзамен
ОК 9	ОДФ.4	Середньовічна історія України	4	екзамен
ОК 10	ОДФ.5	Середньовічна історія Західної цивілізації	6	екзамен
ОК 11	ОДФ.6	Ранньомодерна історія України	4	екзамен
ОК 12	ОДФ.7	Ранньомодерна історія Західної цивілізації	4	екзамен
ОК 13	ОДФ.8	Середньовічна і ранньомодерна історія країн Сходу	4	екзамен
ОК 14	ОДФ.9	Нова історія України	4	екзамен
ОК 15	ОДФ.10	Нова історія Західної цивілізації	4	екзамен
ОК 16	ОДФ.11	Новітня історія України	4	екзамен
ОК 17	ОДФ.12	Новітня історія Західної цивілізації	4	екзамен
ОК 18	ОДФ.13	Нова і новітня історія країн Сходу	4	екзамен
ОК 19	ОДФ.14	Історія релігій	3	залік
ОК 20	ОДФ.15	Філософія історії	4	екзамен
ОК 21	ОДФ.16	Історія української культури	3	залік
ОК 22	ОДФ.17	Джерелознавство, архівознавство, музеєзнавство	4	екзамен
ОК 23	ОДФ.18	Історіографія	4	екзамен
ОК 24	ОДФ.19	Спеціальні історичні дисципліни	4	екзамен
ОК 25	ОДФ.20	ІКТ в історичній науці	4	залік
ОК 26	ОДФ.21	Курсова робота (Україна в світовій історії)	2	залік
ОК 27	ОП.1	Археологічна практика	6	залік
ОК 28	ОП.2	Виробнича (бібліотечно-документознавча) практика	3	залік
ОК 29	ОП.3	Виробнича (архівно-музейна) практика	3	залік

ОК 30	ОП.4	Переддипломна (дослідницька) практика	9	залік
ОК 31	ОДФ.22	Психологія	4	екзамен
ОК 32	ОДФ.23	Педагогіка	4	екзамен
ОК 33	ОДФ.24	Методика викладання історії	4	екзамен
ОК 34	ОДФ.25	Інклюзивна освіта	3	залік
ОК 35	ОП.5	Навчальна (психолого-педагогічна) практика	3	залік
ОК 36	ОП.6	Виробнича (педагогічна) практика	13,5	залік
ОК 37	ОП.7	Виробнича (музейно-педагогічна) практика	6	залік
ОК 38	ОА.1	Написання і захист кваліфікаційної бакалаврської роботи	6	Захист
ОК 39	ОА.2	Комплексний кваліфікаційний іспит (ОДФ.22-25)	1,5	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:			180 кредитів	
Вибіркові компоненти ОП (додаток 1)				
Вибірковий блок 1 – тематична спеціалізація «Країни Південної Європи (Італія, Іспанія, Португалія)»				
ВК 1.1	ВДС.1.01	Цивілізаційна ідентичність країн регіону	8	екзамен
ВК 1.2	ВДС.1.02	Етнокультурні особливості регіону	4	залік
ВК 1.3	ВДС.1.03	Соціальна історія країн регіону	4	залік
ВК 1.4	ВДС.1.04	Історія повсякдення країн регіону	4	залік
ВК 1.5	ВДС.1.05	Регіональна історична урбаністика	4	екзамен
ВК 1.6	ВДС.1.06	Друга іноземна мова (іспанська)	24	екзамен
ВК 1.7	ВП.1	Етнографічно-краєзнавча практика	6	залік
ВК 1.8	ВП.2	Мовна практика	3	залік
ВК 1.9	ВП.3	Аналітично-експертна практика	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:			60 кредитів	
Вибірковий блок 2 – тематична спеціалізація «Країни Центрально-Східної Європи (Польща, Чехія, Словаччина)»				
ВК 2.1	ВДС.2.01	Цивілізаційна ідентичність країн регіону	8	екзамен
ВК 2.2	ВДС.2.02	Етнокультурні особливості регіону	4	залік
ВК 2.3	ВДС.2.03	Соціальна історія країн регіону	4	залік
ВК 2.4	ВДС.2.04	Регіональна історична урбаністика	4	екзамен
ВК 2.5	ВДС.2.05	Історія повсякдення країн регіону	4	залік
ВК 2.6	ВДС.2.06	Друга іноземна мова (польська)	24	екзамен
ВК 2.7	ВП.1	Етнографічно-краєзнавча практика	6	залік
ВК 2.8	ВП.2	Мовна практика	3	залік
ВК 2.9	ВП.3	Аналітично-експертна практика	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:			60 кредитів	
Вибірковий блок 3 – тематична спеціалізація «Країни Східної Азії (Китай, Японія, Корея)»				
ВК 3.1	ВДС.3.01	Цивілізаційна ідентичність країн регіону	8	екзамен
ВК 3.2	ВДС.3.02	Етнокультурні особливості регіону	4	залік

ВК 3.3	ВДС.3.03	Соціальна історія країн регіону	4	залік
ВК 3.4	ВДС.3.04	Регіональна історична урбаністика	4	екзамен
ВК 3.5	ВДС.3.05	Історія повсякдення країн регіону	4	залік
ВК 3.6	ВДС.3.06	Друга іноземна мова (китайська)	24	екзамен
ВК 3.7	ВП.1	Етнографічно-краєзнавча практика	6	залік
ВК 3.8	ВП.2	Мовна практика	3	залік
ВК 3.9	ВП.3	Аналітично-експертна практика	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:			60 кредитів	
Вибірковий блок 4 – тематична спеціалізація «Історична урбаністика»				
ВК 4.1	ВДС.4.01	Місто як центр цивілізаційного розвитку	8	екзамен
ВК 4.2	ВДС.4.02	Еволюція вітчизняної міської традиції	4	залік
ВК 4.3	ВДС.4.03	Міське пам'яткознавство та історичний туризм	4	залік
ВК 4.4	ВДС.4.04	Архітектура міського простору	4	залік
ВК 4.5	ВДС.4.05	Регіональна історична урбаністика	4	екзамен
ВК 4.6	ВДС.4.06	Іноземна мова (англійська - поглиблене вивчення)	24	екзамен
ВК 4.7	ВП.1	Етнографічно-києвознавча практика	6	залік
ВК 4.8	ВП.2	Мовна практика	3	залік
ВК 4.9	ВП.3	Аналітично-експертна практика	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:			60 кредитів	
Вибірковий блок 5 – Вибір з каталогу курсів				
ВК 5	ВДС.5	студент обирає дисципліну на відповідну кількість кредитів	60	Заліки, екзамени
Загальний обсяг вибірових компонентів:			60 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			240 кредитів	

2.2.1 Структурно-логічна схема ОП – Обов’язкові компоненти

I курс		II курс		III курс		IV курс	
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
Університетські студії	Філософські студії						
Українські студії							
Перша іноземна мова (англійська)							
Фізичне виховання							
Археологія і давня історія України	Середньовічна історія України	Ранньомодерна історія України	Нова історія України	Новітня історія України			
Етнографія України					Історія релігій		
Історія стародавнього світу	Середньовічна історія Західної цивілізації	Ранньомодерна історія Західної цивілізації	Нова історія Західної цивілізації	Філософія історії			
		Середньовічна і ранньомодерна історія країн Сходу		Новітня історія Західної цивілізації	Історія української культури		
	ІКТ в історичній науці	Джерелознавство, архівознавство, музеєзнавство		Нова і новітня історія країн Сходу	Історіографія		
					Спеціальні історичні дисципліни		
	Археологічна практика		Виробнича (бібліотечно-документознавча) практика		Виробнича (архівно-музейна) практика		Переддипломна (дослідницька) практика
							Написання і захист кваліфікаційної бакалаврської роботи
		Психологія					
			Педагогіка				
			Методика викладання історії				
						Інклюзивна освіта	
					Навчальна (психолого-педагогічна) практика	Виробнича (педагогічна) практика	
							Виробнича (музейно- педагогічна) практика
							Комплексний каліфікаційний іспит

2.2.2 Структурно-логічна схема ОП – Вибіркові компоненти (додаток 1)

I курс		II курс		III курс		IV курс	
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
Вибіркові блоки 1-3: тематична спеціалізація «Країни Південної Європи (Італія, Іспанія, Португалія)», «Країни Центрально-Східної Європи (Польща, Чехія, Словаччина)», «Країни Східної Азії (Китай, Японія, Корея)»							
		Друга іноземна мова (іспанська або польська або китайська)					
		Цивілізаційна ідентичність країн регіону					
			Етнокультурні особливості регіону			Історія повсякдення країн регіону	
				Соціальна історія країн регіону			
				Регіональна історична урбаністика			
						Виробнича (етнографічно- краєзнавча) практика	
						Виробнича (мовна) практика	
						Виробнича (аналітично- експертна) практика	
Вибірковий блок 4: тематична спеціалізація «Історична урбаністика»,							
		Іноземна мова (англійська; поглиблене вивчення)					
		Місто як центр цивілізаційного розвитку					
			Еволюція вітчизняної міської традиції			Архітекtonіка міського простору	
				Міське пам'яткознавство та історичний туризм			
				Регіональна Історична урбаністика			
						Виробнича (етнографічно- кієвознавча) практика	
						Виробнича (мовна) практика	
						Виробнича (аналітично- експертна) практика	
Вибірковий блок 5: Вибір з каталогу курсів (студент обирає дисципліни на відповідну кількість кредитів)							
		Вибір на 9 кредитів	Вибір на 8 кредитів	Вибір на 11 кредитів	Вибір на 11 кредитів	Вибір на 9 кредитів	

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми 032.00.02 «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проводиться у таких формах:

1. Захист кваліфікаційної бакалаврської роботи.
2. Комплексний кваліфікаційний іспит (ОДФ.22-25).

Форми атестації	Вимоги до атестації
Захист кваліфікаційної бакалаврської роботи	Кваліфікаційна бакалаврська робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичні проблеми історії або археології, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов. Кваліфікаційна бакалаврська робота перевіряється на плагіат і попередньо оприлюднюється на офіційному сайті факультету або Університету.
Комплексний кваліфікаційний екзамен	Комплексний кваліфікаційний екзамен (ОДФ. 22-25) з психології, педагогіки, інклюзивної освіти та методики викладання має забезпечити оцінювання досягнення результатів навчання (ПРН 15-17) передбачених навчальними дисциплінами блоку психолого-педагогічної підготовки

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Атестація випускників освітньої програми «Історія та археологія» завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр історії та археології.

Умови присвоєння професійної кваліфікації «Вчитель історії закладу загальної середньої освіти»

Для присвоєння професійної кваліфікації «Вчитель історії закладу загальної середньої освіти» необхідне успішне, з оцінками не нижче 75 балів, оволодіння компетентностями, сформованими під час вивчення навчальних дисциплін блоку психолого-педагогічної підготовки ОДФ.22-25, проходження виробничої (педагогічної) практики ОП.06, а також складання комплексного кваліфікаційного іспиту (ОДФ.22-25).

Університет не має жодних зобов'язань щодо присвоєння професійної кваліфікації здобувачам освіти, якими не виконано умови її присвоєння.

**IV. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22
ЗК 1				+		+	+							+		+			+	+	+	
ЗК 2	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
ЗК 3		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ЗК 4	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
ЗК 5			+																			
ЗК 6		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 7	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
ЗК 8						+	+															
ЗК 9	+	+																+				
ЗК 10	+				+	+																
СК 1	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
СК 2						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
СК 3	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
СК 4	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 5						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+
СК 6						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
СК 7						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+
СК 8	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
СК 9			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
СК 10			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		
СК 11						+																
СК 12																					+	+
СК 13																						
СК 14																						
СК 15																						

	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39
3K 1				+													
3K 2	+	+			+	+	+										
3K 3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3K 4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
3K 5																	
3K 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3K 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
3K 8			+	+	+	+	+	+					+	+	+		
3K 9					+				+		+		+	+		+	
3K 10					+	+	+			+			+	+			
CK 1				+	+			+								+	
CK 2	+			+				+								+	
CK 3				+				+			+					+	
CK 4	+		+	+	+	+	+	+			+					+	
CK 5		+		+	+	+	+	+			+					+	
CK 6	+	+	+	+	+	+	+	+								+	
CK 7				+	+			+			+					+	
CK 8			+	+	+			+								+	
CK 9			+	+	+	+	+	+								+	
CK 10		+		+	+			+			+					+	
CK 11					+			+								+	
CK 12						+	+	+			+				+	+	
CK 13									+	+	+	+	+	+	+		+
CK 14									+	+	+	+	+	+	+		+
CK 15									+	+	+	+	+	+	+		+

**V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22
ПРН 1						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 2						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН 3						+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
ПРН 4	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+
ПРН 5			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+
ПРН 6	+					+	+		+		+			+		+				+	+	
ПРН 7						+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ПРН 8																						
ПРН 9						+	+		+		+			+		+					+	+
ПРН 10						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
ПРН 11						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
ПРН 12	+	+	+	+															+			
ПРН 13	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 14	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
ПРН 15	+																					
ПРН 16																						
ПРН 17																						
ПРН 18					+																	
ПРН 19		+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	

	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39
ПРН 1	+			+	+		+	+			+					+	
ПРН 2	+	+		+	+		+	+								+	
ПРН 3	+	+		+	+	+	+	+								+	
ПРН 4	+	+	+	+	+	+	+	+			+					+	
ПРН 5		+	+	+	+	+	+	+								+	
ПРН 6				+	+	+	+	+			+					+	
ПРН 7	+	+		+	+	+	+	+			+						
ПРН 8				+				+								+	
ПРН 9				+	+			+									
ПРН 10			+						+	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 11				+	+			+								+	
ПРН 12						+		+									
ПРН 13		+		+	+	+	+	+									
ПРН 14	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 15			+						+	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 16			+						+	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 17									+	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 18																	
ПРН 19																	

ДОДАТОК 1 – ВИБІРКОВА ЧАСТИНА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Реалізація студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін, передбаченого пунктом 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту» в Київському університеті імені Бориса Грінченка відбувається відповідно до Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами, затвердженого наказом Ректора від 25.11.2016 р. № 642.

1. Вибіркові блоки 1-3:

- ✓ тематична спеціалізація «Країни Південної Європи (Італія, Іспанія, Португалія)»,
- ✓ тематична спеціалізація «Країни Центрально-Східної Європи (Польща, Чехія, Словаччина)»,
- ✓ тематична спеціалізація «Країни Східної Азії (Китай, Японія, Корея)»

Вивчення дисциплін цього блоку спрямовано на поглиблення фахових компетентностей із застосуванням знань парадигми історичного розвитку окремих регіонів світу, особливостей соціо-культурної спадщини, опанування історіографії та джерельної бази, володіння навичками використання сучасних методів історичних досліджень.

Сформований перелік практик (етнографічно-краєзнавча, мовна, аналітично-експертна), зміст та програми яких оптимізовані під кожний вибіркового блоку, корелюються з особливостями вивчення кожного з регіонів. Він передбачає отримання практичних навичок проведення власного дослідження, аналітичної роботи, реалізації етнографічних та краєзнавчих розвідок. Окремим аспектом є формування стійких навичок комунікації іноземною мовою з представниками країн, що вивчаються.

Вибір студентом тематичної спеціалізації створює умови для поглиблення професійних знань у межах обраної освітньої програми що спрямовані на підсилення фахових компетентностей історика. Поглиблене вивчення другої іноземної мови дозволяє вивчати джерельну базу та ознайомлюватися з науковими роботами фахівців мовою оригіналу.

Серед тематичних спеціалізацій, які пропонуються студентам на вибір, наявні європейські та країни Східної Азії, а саме: Країни Південної Європи (Італія, Іспанія, Португалія), Країни Центрально-Східної Європи (Польща, Чехія, Словаччина), Країни Східної Азії (Китай, Японія, Корея).

Вибір тематичної спеціалізації здійснюється в кінці першого року навчання. Після комплектації груп, вивчення другої мови розпочинається з 2 курсу та триває 3 роки. Студенти починають вчити обрану мову з рівня A1 (початковий) та закінчують вивчення обраної мови на рівні B2. Кожного семестру студенти мають форми контролю по різних предметах цього блоку.

**Матриця відповідності програмних компетентностей
вибірковим компонентам освітньої програми (вибіркові блоки 1-3)**

	ВДС.01	ВДС.02	ВДС.03	ВДС.04	ВДС.05	ВДС.06	ВП.01	ВП.02	ВП.03
ЗК 03									+
ЗК 05						+		+	+
ЗК 06	+	+	+	+	+				+
ЗК 08							+	+	+
СК 05	+	+							
СК 06			+	+					
СК 08	+	+							+
СК 09	+				+				

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми (вибіркові блоки 1-3)**

	ВДС.01	ВДС.02	ВДС.03	ВДС.04	ВДС.05	ВДС.06	ВП.01	ВП.02	ВП.03
ПРН 1	+		+						
ПРН 2		+	+					+	+
ПРН 3	+								
ПРН 4		+			+				+
ПРН 7	+	+	+						
ПРН11	+		+						
ПРН13	+	+	+	+	+	+	+	+	+

2. Вибірковий блок 4:

✓ **тематична спеціалізація «Історична урбаністика»**

Вибір студентом тематичної спеціалізації створює умови для поглиблення професійних знань у межах обраної освітньої програми що спрямовані на вдосконалення фахових компетентностей історика в царині урбаністики й дотичних до цього напрямку соціо-культурних процесів, еволюції міської традиції. Окремим аспектом є вивчення міста як осередку цивілізаційного розвитку від найдавніших часів до сучасності. Дотично до цього напрямку поглиблено вивчається англійська мова. Особливий акцент робиться на специфічній термінології та вивченні оригінальних джерел та зарубіжної історіографії.

**Матриця відповідності програмних компетентностей
вибірковим компонентам освітньої програми (вибірковий блок 4)**

	ВДС.01	ВДС.02	ВДС.03	ВДС.04	ВДС.05	ВДС.06	ВП.01	ВП.02	ВП.03
ЗК 03									+
ЗК 05						+		+	+
ЗК 06	+	+	+	+	+				+
ЗК 08							+	+	+
СК 05	+	+							
СК 06			+	+					
СК 08	+	+							+
СК 09	+				+				

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми (вибірковий блок 4)**

	ВДС.01	ВДС.02	ВДС.03	ВДС.04	ВДС.05	ВДС.06	ВП.01	ВП.02	ВП.03
ПРН 1	+		+						
ПРН 2		+	+					+	+
ПРН 3	+								
ПРН 4		+			+				+
ПРН 7	+	+	+						
ПРН11	+		+						
ПРН13	+	+	+	+	+	+	+	+	+

3. Вибірковий блок 5 - Вибір з каталогу курсів.

Вибір дисциплін із переліку (каталогу курсів) з урахуванням власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності дозволяє студенту поглибити свої знання та здобути додаткові загальні і фахові компетентності в межах споріднених спеціальностей і галузей знань, ознайомитись із сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей знань, розширити або поглибити знання за загальними компетентностями.